

12. — С. Недоборско, Разлогъ. Надпись отъ 1614 г. за възобновлението на старинската селска църква Св. Теодоръ Стратилатъ: **Бѣ** лѣто зрѣкв (7122—1614) **Хасна** . ктитѡръ хрѡма сего съ трѣдо^м вѣликии . прииде въ **Иероусалим** . и поклони се сѣго гроба . хѣва и инне сѣа места и потом . прииде . само . и сагради хрѡмъ . сѣго . въ лѣто зрѣкв (СНУНК., XII, 273).

13. — Сжщата църква. Надъ главитѣ на ктитори стоятъ следнитѣ надписи: **Станко** сѣъ **Уриновъ**, **Гмилиѣ** сѣъ **Бѣлкево**, **Богданъ** **Хасновъ** шца, **Хасна** сѣа **Хаснов**, **Спасе** братъ **Гмилевъ**, **Богдан** брѣу (СНУНК., XII, 274).

14. — Мелникъ. Старобългарски градъ съ яка крепость, сетне погърченъ. Името на града иде отъ думата мелъ, както се нарича пѣсчната скала, въ чиято подковообразна тѣснина се е настанило това чудновато селище. Следъ поражението на царъ Самуила при Бѣласица въ 1014 г., императоръ Василий Българоубиецъ ударилъ на Мелникъ, но, като видѣлъ, че не може да превземе непристъпната му крепость, предложилъ на града да капитулира, при обещание да не бжде покжтнато въ нищо населението му. Само тогава българитѣ се предали. По-късно, по време на латинското царство въ Солунъ 1205—1223 г., Мелникъ попадналъ подъ върховната власть на франкитѣ. Тая власть ще да е била повече номинална, защото напр. въ 1220 година, споредъ неотколе откритата грамота на Слава, Мелникъ се държалъ отъ деспота Слава, който се билъ оженилъ за дъщерята на латинския цариградски императоръ Хенриха и билъ неговъ съюзникъ. По това време се чува още единъ виденъ българинъ въ Мелникъ, севастътъ Владимиръ, едноутробенъ братъ на „сеста на франкитѣ“. Владимиръ става ктиторъ на хубавата мелнишка църква Св. Николай, гдето напоследкъ уредникътъ въ Народния музей въ София Мавродиновъ откри ктиторски надпись на Владимира. Тоя надпись гласи: Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ σεβαστοῦ τοῦ Βλαδὶμήρου, αὐταδέλφου σεβαστοῦ τῶν Φράγγων (Моление на божия рабъ севаста Владимира, едноутробенъ братъ на севаста на франкитѣ). Не е ясно, кой е билъ тоя севастъ на франкитѣ,